

Anteckningar samordningsforum den 15 november 2016

Plats: Myndigheten för tillgängliga medier, Palmfeltsvägen 5, plan 7, Johanneshov

Deltagare: Cecilia Hegethorn Mogensen (Kronofogden), Ewa Höglund Davila (SCB), Katarina Munier (Socialstyrelsen), Signe Westin (Kulturrådet), Kristina Svartz (MFoF), Lena Nyberg (MUCF), Malin Omberg (Finansinspektionen), Jenny Göransson (Polismyndigheten), Magnus Larsson (Myndigheten för tillgängliga medier), Ingrid Källström (Myndigheten för tillgängliga medier), Fredrik Malmberg (Barnombudsmannen), Cecilia Tisell (Konsumentverket), Katharina Vahlman (Arbetsförmedlingen), Ingrid Brännare (Skolverket), Maria Sundkvist (Skolinspektionen), Anita Forsnäsgrård (Konsumentverket), Camilla Asp (MSB), Tove Carlsson (Energimyndigheten), Ewa Thorslund (Statens medieråd), Helena Kettner Rudberg (Myndigheten för tillgängliga medier), Åsa Lindelöv (Barnombudsmannen)

Minnesanteckningar: Ellionor Triay Strömvall (Barnombudsmannen)

1. Inledning och presentation av Myndigheten för tillgängliga medier.

Generaldirektör Magnus Larsson presenterar Myndigheten för tillgängliga medier (MTM) och dess arbete.

Myndigheten Talboks- och punktskriftsbiblioteket, TPB, skapades 1980. Den 1 jan 2013 bytte TPB namn till Myndigheten för tillgängliga medier, MTM. Deras vision är ett samhälle där alla medier är tillgängliga. De vill se till att alla kan ta del av medier utifrån sina förutsättningar, alla ska ha möjligheter att läsa! De producerar och distribuerar medier och är ett nationellt kunskapscentrum. De försöker se vart vi är på väg för att stötta utvecklingen. Bibliotekslagen och upphovsrättshovslagen är deras utgångspunkt. De har en barn- och ungdomsstrategi. De försöker ta reda på vad unga vill läsa och på vilket sätt genom brukarundersökningar och fokusgrupper. De tillhör kulturdepartementet.

Produkter: De har bl.a. talböcker, taltidningar, punktskrift, taktila bilderböcker och lättlästa produkter. De har ett digitalt bibliotek, legimus.se, med ca 115 000 anpassade titlar och 55 000 användare under 18 år. Där kan man hämta material, läsa genom telefonen etc. De har en app för barn, som man kan få efter kontakt med biblioteket. Popcorn är en taltidning som de gör själv. Bubbel, är en dramatisering av tecknade serier. Man kan även läsa genom öronen och händerna! De har även lättlästa böcker som inte direkt är vända till barn, men de används ofta i skolor. Mest populära boken är Zlatan. För läsning finns Daisys-spelare.

De stödjer utvecklingen genom att vara ute mycket och informera på mässor, studiedagar etc. De inspirerar genom bokklubbar, lästipsbrev etc.

Hur har de lyckats? Det går framåt! De har utökade dialoger med barn för att anpassa innehållet på webben. Barn kan mejla direkt, de har en VIP-kontakt, deras röst ska bli lyssnad på hos MTM! De försöker nå ut via sociala medier för att stimulera till läsning, t.ex. lanserades ett Instagramkonto i slutet av september. Namnet är: legimus_ung.

Önskelista för framtiden: Nå fler barn och unga. De vill bli snabbare i produktionen, när en bok kommer ut i bokhandeln vill de komma ut samtidigt. Mer interaktivitet, Instagram är bara början. Bli bättre på att samverka med andra myndigheter.

2. Genomgång av uppdraget barns- och ungas perspektiv i statliga myndigheters verksamhet. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor och Barnombudsmannen.

Presentation av Berit Israelsson, Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF):

MUCF fick ett regeringsuppdrag 2015 att ta fram en handlingsplan för att integrera ungdomsperspektiv i statliga myndigheter. De har jobbat mot kommuner och landstigen en längre tid och de kontaktade myndigheterna som har varit med i det tidigare arbetet för att göra fördjupade samtal med dem.

Vad ser de i djupintervjuer hos myndigheterna? Det är ett utvecklingsområde, det finns sug efter att veta mer. Barnkonventionen och barnperspektivet är känt, men det efterfrågas mer kunskap runt ungdomsperspektivet och hur det kan kopplas på barnkonventionen. Hur kommer man i kontakt med unga undrar man på statlig nivå. De undrar vad man ska ha för tilltal? De vill ha erfarenhetsutbyte. Det finns en perspektivtrötthet, det är jämställdhetsperspektiv, barnperspektiv etc. Intersektionalitet är svaret, för det är viktigt att perspektiven inte hamnar i konkurrens med varandra. Den 6 december kommer utkast till vägledning. De vill hitta former för att fortsätta jobba tillsammans och en idé är att använda arbetsgrupperna i detta myndighetsnätverk, att ha en arbetsgrupp om ungdomsperspektiv.

Presentation av Anna Boman, MUCF:

MUCF fick ett uppdrag 2014 tillsammans med Barnombudsmannen och har nu jobbat tillsammans i 2,5 år. De ska stärka och sprida kunskap bland beslutsfattare och yrkesverksamma om barn- och ungdomsperspektivet. Det kom rätt i tiden i och med barnrättighetsutredning.

Det första de gjorde var att ta fram en film och en usb-nyckel som filmen sparades på. Filmen är kort och kärnfull och hänvisar till verktyg. <http://www.mucf.se/stark-barnratts-och-ungdomsperspektivet>. Nyckeln med filmen skickades ut och ombads spridas vid fullmäktigesammanträden och liknande. De är nyckelpersoner för att det ska bli verkstad i kommuner. Kommuner jobbar ofta med barnrättspolitik och ungdomspolitik gemensamt och kommunerna är glada att myndigheterna kommer ut tillsammans.

Barnperspektiv: barn är kompetenta och handlingskraftiga men samtidigt har de rätt till skydd och stöd. Ungdomsperspektiv, mångfald av individer och de ska

stödjas i att bli självständiga. Skaffa sig kunskap om unga och lyssna på unga, det är det man behöver göra!

MUCF har LUPP, en enkätundersökning som görs vart tredje år och som finns i tre varianter. Används i hälften av alla kommuner. Barnombudsmannen använder metoden Unga direkt, som är en kvalitativ metod. Myndigheterna vill gifta ihop LUPP och Unga direkt för att hålla utbildningar tillsammans.

Fyra delprojekt: 1. utbildningar i olika kommuner, 2. Öka barn- och ungdomsperspektivet inom området utsatthet för våld i samverkan med länsstyrelsen i Jönköping. 3. Gifta ihop LUPP med Unga direkt. 4. Revisorsskrift, hur kan man göra revision utifrån ett barn- och ungdomsperspektiv. Den ska lanseras tillsammans med PWC.

3. Runda med information från myndigheterna om deras arbete med fokus på barn.

Konsumentverket: Tagit fram en film för nyanlända (filmen visas). Den har spridits i sociala medier och fått stor genomslagskraft. <http://www.hallakonsument.se/ny-i-sverige/>

Arbetsförmedlingen: De håller på att jobba med ett barn- och ungdomsperspektiv för hela myndigheten.

Skolverket: De jobbar mycket med skolutvecklingsprogrammen. De har tagit fram en film som riktar sig till elever om hur betygssättningen går till. <http://www.skolverket.se/elever-och-foraldrar/betyg-1.235524>. De ger just nu ut läxhjälpbidrag om det ges läxhjälp utanför den ordinarie undervisningstiden.

Skolinspektionen: De har haft en kampanj riktade till barn och därför fått in fler anmälningssärenden. De omfördelar ärenden som riskerar att ta för lång tid för det ska inte spela någon roll var man bor för utredningstiden. Den nuvarande tillsynsperioden på tre år börja blir klar och utvärderas. Har släppt en rapport om förebyggande arbete för nätkränkningar, var tredje elev säger sig veta att det finns kränkningar på nätet.

MSB: De arbetar med att förebygga skador och har ett barnsäkerhetsråd. Det är rullande teman på rådet, tidigare skola och nu hem och fritid. Förändrat säkerhetspolitiskt läge och de skickar ut information om civilförsvar och hur man kritiskt granskar information på nätet. De har en utredning om värnplikt, om de som är födda 99 ska göra allmän värnplikt,

Energimyndigheten: De arbetar med att ställa om det svenska energisystemet i en hållbar riktning. Barn är en viktig målgrupp, www.energikunskap.se vänder sig till yngre. De har sedan flera år KNUT-projektet som är ett arbete som syftar till att öka barn och ungdomars intresse för klimatfrågor. De har också läromedlet Energifallet tillsammans med Naturskyddsföreningens om energi och hållbar utveckling. Myndigheten ger också medel till kommuners energirådgivare där barn och unga finns som målgrupp. Brist på unga som går in i energibranschen och de vill stimulera fler att ta sig an yrket.

Statens medieråd: De arbetar med att stärka barn i deras medievardag, de tar fram handledningar till skolor och bibliotek. Just nu är det mycket runt valet i USA och

ångesten i det, t.ex. konspirationsteorier, faktaresistans. De har ett nytt material om propaganda. De gör ett arbete om dold reklam i bloggar bl.a., som de gärna skulle göra tillsammans med Konsumentverket.

Barnombudsmannen: Ansvarar för Barnrättstorget tillsammans med allmänna barnhuset, vilket är det torg i Almedalen som samlar flest myndigheter. Man kan boka in sig och samverka kring barnrättsfrågor. Den 16 december kl 11-12 är det informationsmöte hos Allmänna barnhuset om seminariemöjligheter. De håller också på att planera Barnrättsdagarna den 25-26 april, som är den största barnkonferensen i världen, temat är Barn på flykt.

Kronofogden: De har ett arbete riktat mot barn vars föräldrar har skulder, som leder till att de t.ex. har blivit avhysta. De informerar om möjligheter till skuldsanering. Tar fram information tillsammans med Bris. Håller på att producera tre filmer för att förklara vad som händer och de samverkar gärna med myndigheter och socialtjänst för att sprida filmerna.

SCB: De har sedan 1999 producerat statistik om barn och deras familjer, men i statistiken har det funnits en brist att inte kunna koppla ihop barn med separerade föräldrar. De har därför utvecklat barnregistret med nya uppgifter. De har enkel statistik "Sverige i siffror" <http://www.sverigeisiffror.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/> för att användas i skolan och öka kunskap om samhällsfrågor.

Socialstyrelsen: De har många uppdrag gällande flyktingsituationen, de ska ge stöd till socialtjänsten i hela landet och tar bl.a. fram handledningar. De har tagit fram filmer till ungdomar på olika språk som är placerade på HVB, eller familjehem. <https://www.youtube.com/watch?v=VkwTWXkGEtg>. De lanserades i början av sommaren och de ska följa upp hur de har fallit ut. De har satt igång arbete för att göra barnkonsekvensanalyser i deras föreskriftsarbete.

Kulturrådet: De främjar konst och kultur i hela landet, genom att fördela bidrag och genom annan främjande verksamhet. Fördelar 2 miljarder kronor, tar emot 7000 ansökningar/år, ca hälften får stöd. De har i uppdrag att initiera, samordna och följa upp läsfrämjande insatser. Deras sidor om barn och unga <http://www.kulturradet.se/bou/>. Med Bokstart gör de en nationell satsning för att stödja små barns språk- och läsutveckling. <http://www.kulturradet.se/sv/Lasframjande/Bokstart/> Barnhälsovård och bibliotek måste samarbeta bättre för att det ska fungera i hela landet.

MFoF: Är nya i nätverket. MFoF (tidigare MIA) arbetar för att barn ska få en trygg uppväxt och bra relationer till sina föräldrar. MFoF är kunskapsmyndighet för föräldraskapsstöd, familjerådgivning och socialnämndernas familjerättsliga ärenden. De är tillsynsmyndighet för internationella adoptioner. Myndigheten har fått arbetsuppgifter från Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten. Arbetar från ett barnperspektiv i alla frågor. De arbetar med barns delaktighet och möjlighet att komma till tals och föräldraskapsstöd. Just nu mycket arbete med att bidra till kvalitetssäkring av föräldraskapsstöd till nyanlända, barn som kommer med vårdnadshavare riskerar att glömmas bort.

MUCF: De har en ny rapport om civila samhällets arbete med flyktingfrågor, vilken visar att det i arbetet inte finns fokus på unga. Fokusrapport om unga i flyktingmottagandet, de som kommer får inte ungdomsanpassad information. Etableringsuppdraget har inte funkat, där behövs mer av ett ungdomsperspektiv.

De har släppt en rapport om öppna fritidsverksamheten, fritidsklubbar etc. De är få, men viktigt speciellt för de utsatta ungdomarna. De har också en annan rapport om genusperspektiv på våldsbejakande extremism- höger, vänster och islamism. Rapport om ungas egen syn. Extremism växer fram hos ungdomar som har stereotypa könsuppfattningar. Den 29-30 november hålls den årliga konferensen. "Ge unga möjligheter!"

Finansinspektionen: De arbetar med finansiell folkbildning, mot de som är konsumenter på finansmarknaden. Tillsammans med andra myndigheter och branschen utbildar de personer som sedan blir vidareutbildare, för att få ringar på vattnet. Barn och unga är en målgrupp. Senaste tidens fokus har varit nyanlända. De har ett nätverk som utbildar gode män, "Gilla din ekonomi", så att de är bättre rustade för att ta ansvar.

Polismyndigheten: De har också mycket fokus på nyanlända och åldersbestämningar av de som uppger sig vara barn i asylprocessen. Rättsmedicinalverkets redovisning av regeringsuppdraget om åldersbestämningar: <http://www.rmv.se/fileadmin/RMVFiles/pdf/RMV-aterrapportering2016-11-15.pdf>

4. Nästa möte

Tid bestäms på beredningsgruppsmötet den 15 december 2016 och mejlas ut till alla myndigheter.